

Bündnis für
HUMANE
BILDUNG

Petitie aan de onderwijsautoriteiten in de EU en haar lidstaten

Keuzevrijheid in gevaar – Burgerbeweging voor “humaan onderwijs”

Het bedrijfsleven en de politiek stimuleren de digitale transformatie van de samenleving met hoge snelheid. Dit gebeurt op scholen onder het hoofd “digitaal onderwijs” waar smartphones, tablets en wifi gebruikt worden. Hierbij worden het onderwijs, de school en het leren gedefinieerd door (media)technologie, niet door mensen. De ondertekenaars van deze petitie zetten zich in heel Europa in voor “humaan onderwijs”. “Humaan onderwijs” moet gericht zijn op de niveaus en wetmatigheden van de fysieke, zielsmatige en geestelijke ontwikkeling.

Naam	Adres	E-Mail (als u onze nieuwsbrief wilt ontvangen)	Handtekening

Een petitie van de Alliantie voor Humaan Onderwijs (<http://www.aufwach-s-en.de>) en van de Europese Alliantie van Initiatieven voor Toegepaste Antroposofie /ELIANT (www.eliant.eu) met ECSWE (<http://ecswe.net>) en IASWECE (<http://www.iaswece.org/start-seite>)

Stuur het ingevulde handtekeningenformulier a.u.b. naar:

Stefan Dolfen, Steinhausenstrasse 49, DE-45147 Essen, of scan dit formulier en mail het naar petition@eliant.eu

Toestemming overeenkomstig de algemene verordening gegevensbescherming (EU-DSGVO):

De hier doorgegeven persoonsgebonden gegevens, in het bijzonder uw naam en adres, worden uitsluitend verzameld en gebruikt op basis van wettelijke bepalingen met het oog op het tot stand komen van de petitie gericht aan de onderwijs-verantwoordelijken in de EU en haar lidstaten. U bent op ieder ogenblik gemachtigd om volledig toegang te krijgen tot de opgeslagen gegevens die uw persoon betreffen. U kunt altijd verzoeken persoonsgebonden gegevens te corrigeren, te wissen of te blokkeren. Verder informatie vindt U hier: <https://eliant.eu/privacy-policy>

Humaan onderwijs - Voor een bij de leeftijd passend samenspel van hoofd, hart en hand. Help mee om deze keuzemogelijkheid te waarborgen

De ondertekenaars van deze petitie zetten zich in voor "humaan onderwijs" in heel Europa, d.w.z. onderwijs dat rekening houdt met het niveau en de wetmatigheden van de fysieke, zielsmatige en geestelijke ontwikkeling van leerlingen. De ondertekenaars beschouwen het aanbieden van uitgebreide digitale competenties vanzelfsprekend als een essentiële taak van de school. Maar de doelstelling van de school mag niet beperkt zijn tot het overbrengen van een basale kennis van digitale technologie, maar moet ook de vaardigheden behelzen om creatief, verantwoord en kritisch om te leren gaan met deze technologie. Maar--alles op zijn tijd!

Onze eis: leraren, opvoeders en ouders moeten zelf kunnen bepalen tot welke leeftijd onderwijsinstellingen beeldschermvrij zijn. Opvoeders en leerkrachten moeten zelf kunnen kiezen met welke media ze werken en les geven en of, en waarvoor, ze digitale media als hulpmiddel gebruiken. Hiervoor hebben we het recht nodig om beeldschermvrije kinderdagverblijven, kleuterklassen en basisscholen te kunnen hebben. Het onderwijsbeleid doet er goed aan om afstand te nemen van de gefixeerde gedachte dat digitale techniek voor elk vak nodig is en creatieve alternatieven toe te laten waarvan de voorstanders zich allereerst op de kinderen zelf en hun dagelijkse leer- en opvoedingservaringen mogen richten.

Kinderen moeten de tijd krijgen om zich te ontwikkelen, om hun dagelijkse leefwereld te veroveren met al hun zintuigen, door beweging en creatief spel (sensomotorische integratie). Het is juist dit samenspel van sensorische en motorische ervaringen in hun omgeving dat ervoor zorgt dat ze zich goed kunnen verankeren in ruimte en tijd en dat ze zich fysiek en mentaal kunnen ontwikkelen overeenkomstig hun leeftijd.

Digitale media die te vroeg gebruikt worden remmen de ontwikkeling en brengen de wezenlijke ervaring terug tot het swipen op het scherm. Digitale media leiden tot een neurologische schijnstimulans die indruist tegen een gezonde hersenontwikkeling omdat er sprake is van weinig lichaamsbeweging, van fixatie van de ogen en van topzware ervaringen waar je niets tegen kunt doen. Deze media brengen kinderen in hun ontwikkeling in gevaar door een aantal negatieve effecten: overstimulering, verslavingsgevaar, vervreemding van de natuur en schade aan het beheersen van impulsen en het reflexief na kunnen denken. Ontwikkelingspsychologie en neurobiologie hebben op dit gebied overtuigende onderzoeksresultaten geleverd.¹

Het doel van school en lesgeven is om studenten op te leiden tot zelfredzame en kritische mensen. De digitale transformatie van de samenleving heeft mensen nodig die nadenken en zelfstandig kunnen beslissen en handelen. Kinderen leren dit vooral in de sociale omgang in het klaslokaal, door middel van dialoog en directe samenwerking. Leren resulteert in de harmonische interactie tussen hoofd, hart en hand. Het brein is een relationeel orgaan dat fysieke activiteit en bewuste ervaring van zichzelf in zijn omgeving nodig heeft voor zijn ontwikkeling.² IT-pioniers zoals Steve Jobs, Bill Gates en Jeff Bezos hebben dit erkend en dienovereenkomstig gehandeld: zij geven hun eigen kinderen geen smartphones en beperken de tijd die ze doorbrengen met IT.³

1) Cf. Teuchert-Noodt, Gertraud (2015): "For Risks and Opportunities, Ask the Brain", in: Lembke, Gerald / Leipner, Ingo: "The Lie of Digital Education", 3rd edition, Redline, Munich.

2) Cf. Thomas Fuchs (2017): „Präsentation“, Tagung "A healthy digital ecosystem", in:

https://eliant.eu/fileadmin/user_upload/Conference2017/Development_in_the_age_of_digital_media_01.pdf Brussel

3) Bilton, Nick (2014): „Steve Jobs Was a Low-Tech Parent“, in: <https://www.nytimes.com/2014/09/11/fashion/steve-jobs-apple-was-a-low-techparent.html> vom 06.02.2018